

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА СЈЕНИЦА *

УВОД

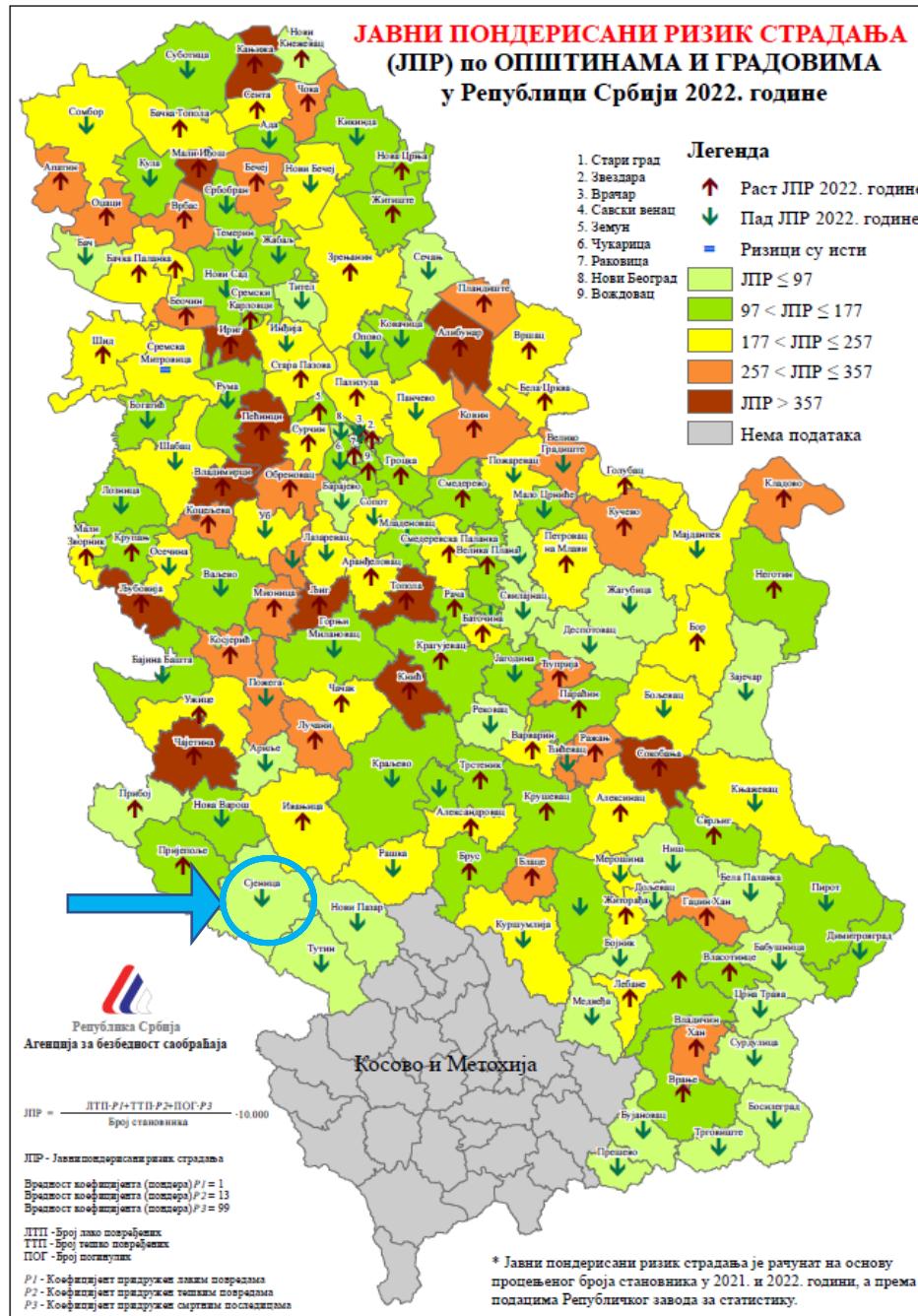
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сјеница. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Сјеница. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Сјеница.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

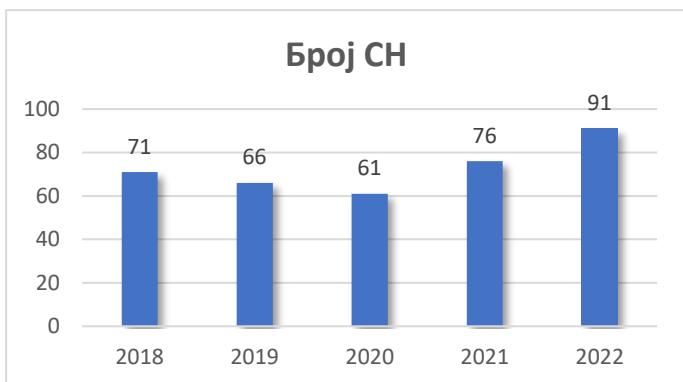
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

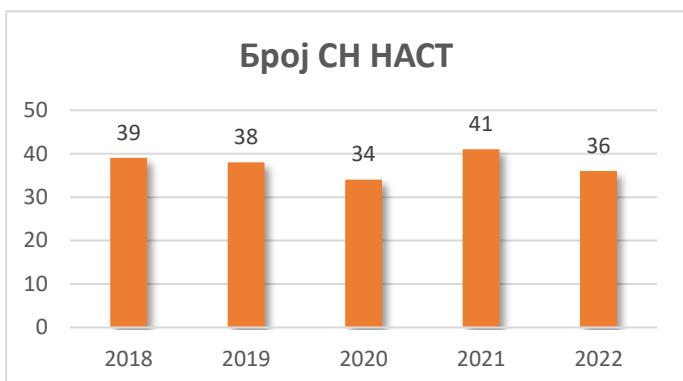

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Сјеница припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **29. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 365.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 188.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 7.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 288.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

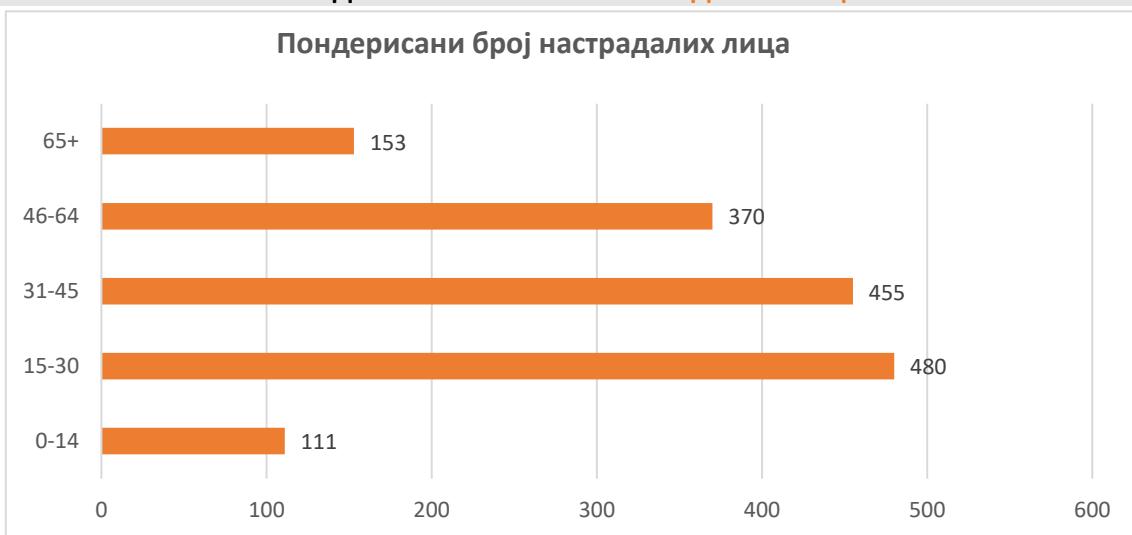
Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

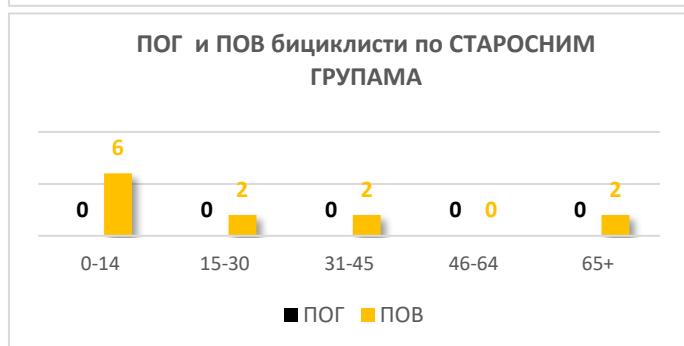
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

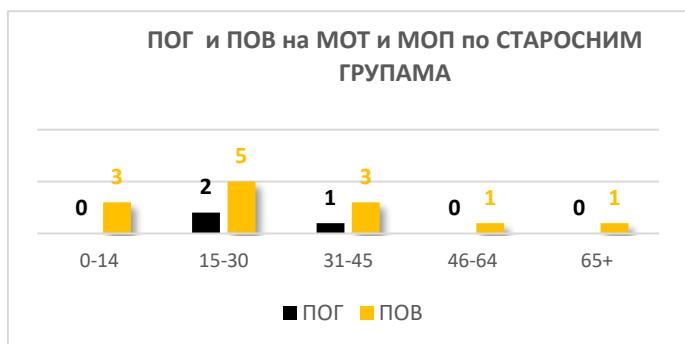
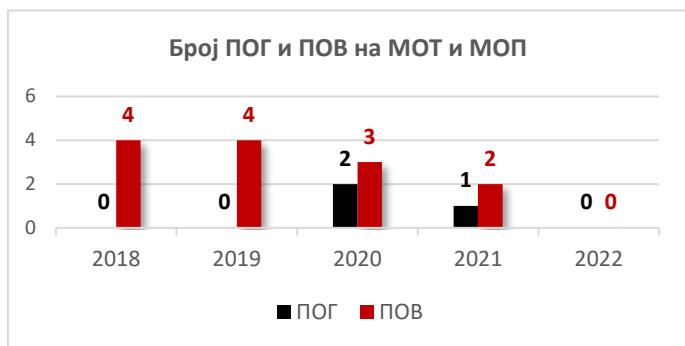
- Погинуо је један пешак, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 38, што чини 13% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **0-14 година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - погрешно извођење радњи**.

5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

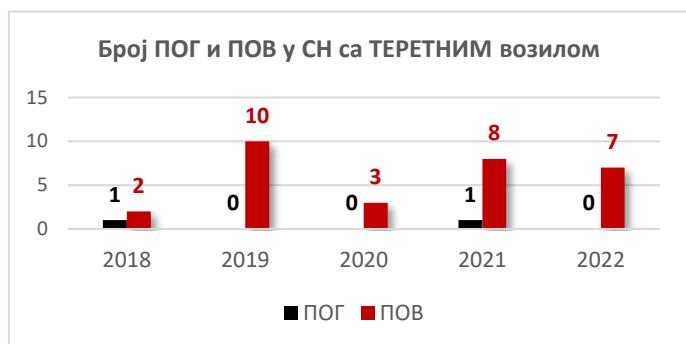
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Погинуло је 2 лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 29% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 5% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **31-45 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће су одабране **група типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Утицај неисправности возила**.

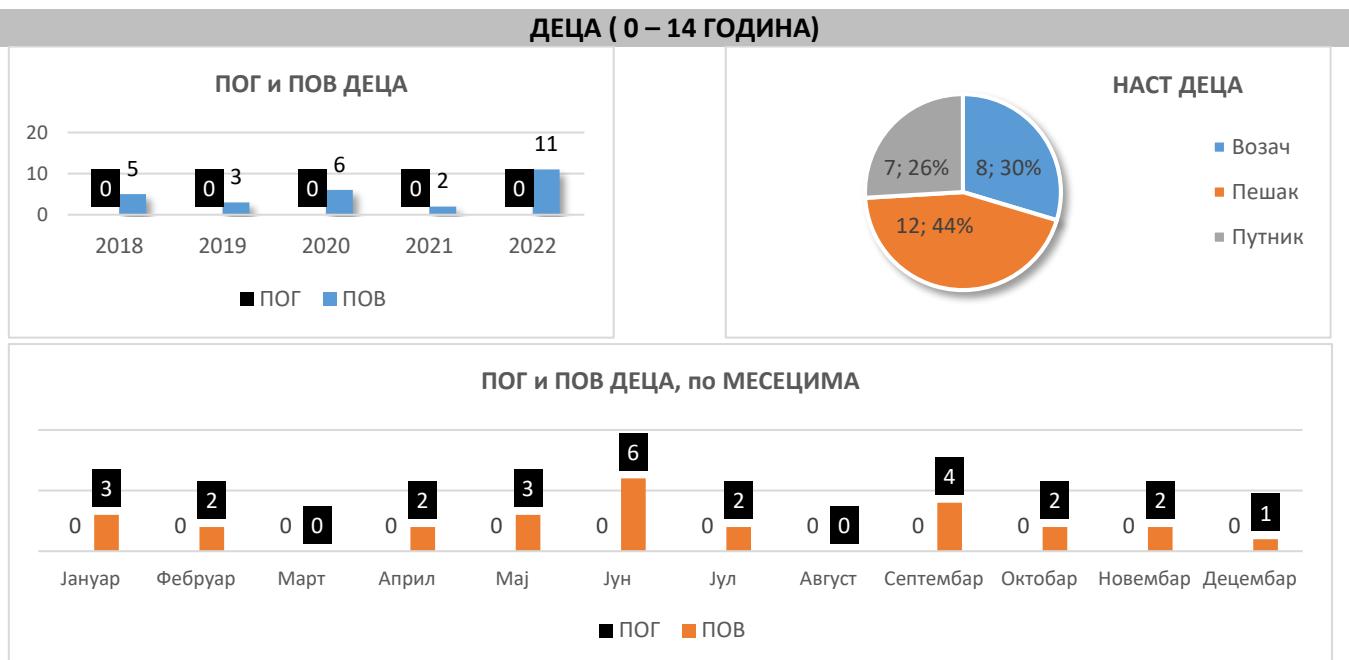
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

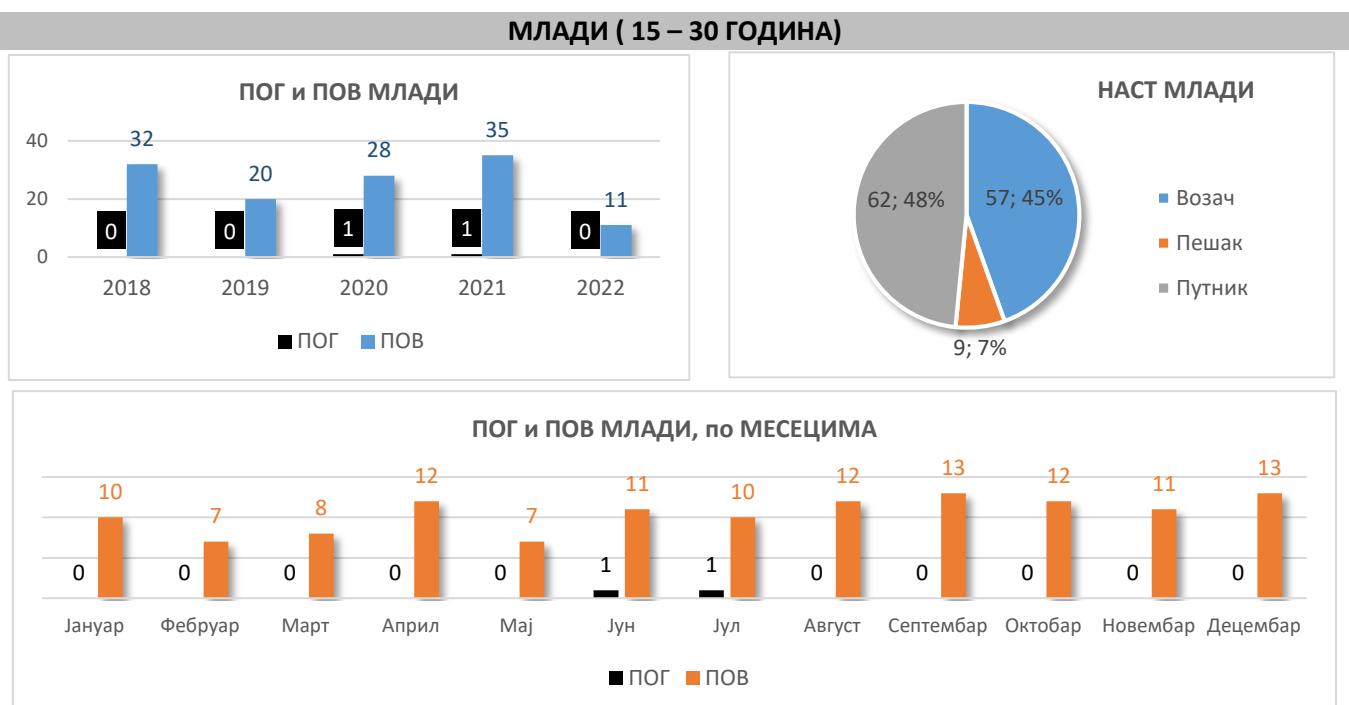
- Погинула су 2 лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 29% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 10% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости 15-30 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у фебруару.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

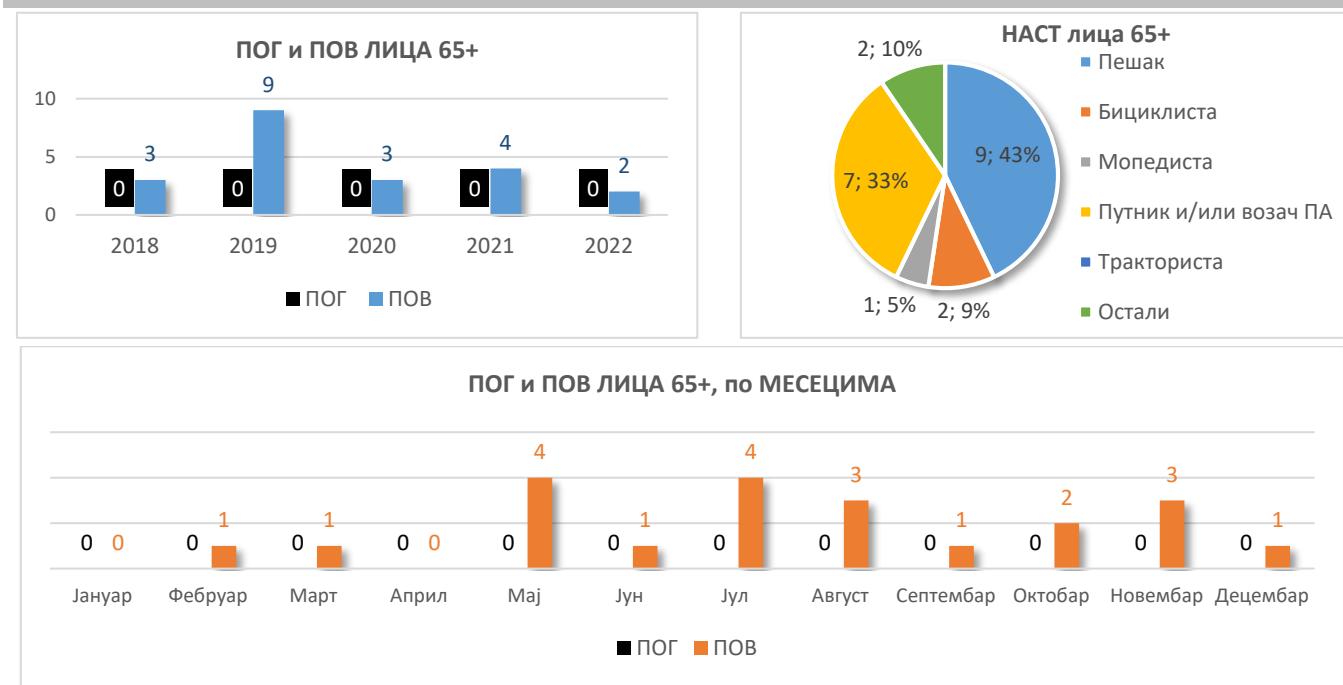

- Број повређене деце у посматраном периоду је 27, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 26%, деца пешаци 44%, а деца возачи 30%.
- Деца највише страдају у јуну.

- Укупно су погинула 2 млада лица, односно 29% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 126 младих лица повређено, што чини 44% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (48%).
- Млади највише страдају у септембру и децембру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- **Није било погинулих лица старија од 65 година** (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **21 старијих лица повређено**, што чини **7%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (43%).
- Старији највише страдају у **мају и јулу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Сјеница

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Сјеница. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Сјеница и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	99,0	11	96,5	96,7	91	96,7	97,8	47	96,6
	ТВ*	98,0	10	92,2	90,0	84	90,4	95,0	29	91,0
	БУС*	70,0	143	85,1	95,0	13	84,9	82,5	103	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	53,0	159	84,0	56,5	156	86,9	54,8	161	86,3
	Сувозачи ПА	41,1	161	79,6	54,2	156	82,1	47,7	161	81,3
	Предње седиште ПА	48,4	161	82,3	55,6	156	85,0	52,0	161	84,3
	Задње седиште ПА	7,0	124	16,8	15,0	98	20,2	11,0	121	19,3
	Возачи ТВ	44,0	85	47,0	34,0	115	51,2	39,0	113	49,6
	Сувозачи ТВ	33,3	93	57,4	29,4	125	59,2	31,4	132	56,2
	Предње седиште ТВ	41,2	102	48,6	32,8	141	52,5	37,0	132	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	0,0	144	28,8	0,0	152	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	0,0	144	28,9	0,0	152	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	63,3	105	68,3	80,0	45	70,6	71,7	79	71,0
	Сигурносни појас*	11,8	142	46,6	20,8	130	46,8	15,5	146	48,3
	Укупно - деца*	35,9	144	58,4	53,7	112	60,3	44,1	141	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		44,1	161	74,4	51,9	156	77,0	48,0	161	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	33,3	119	69,2	20,0	111	69,4	27,3	136	69,2
	Путници на мопедима	0,0	48	65,3	0,0	40	76,3	0,0	61	70,7
	Возачи и путници на мопедима	30,8	122	68,4	16,7	114	71,2	24,0	133	67,3
	Возачи мотоцикала	70,0	116	88,9	60,0	108	85,3	62,5	131	87,7
	Путници на мотоциклима	0,0	65	76,6	100,0	1	82,0	50,0	73	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	63,6	121	87,3	61,3	107	84,9	61,9	128	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	45,8	137	76,1	48,8	131	77,3	47,8	144	76,1
	Бициклисти	9,5	25	5,8	N/A	N/A	5,5	9,5	23	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	76,8	64	69,4	N/A	N/A	N/A	76,8	64	69,4
	% исправних прелазака*	76,8	83	75,0	N/A	N/A	N/A	76,8	83	75,0
	% испраних прелазака деце*	82,0	61	76,1	N/A	N/A	N/A	82,0	61	76,1
	% прелазака без ометања*	97,6	39	95,1	N/A	N/A	N/A	97,6	39	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека, али спада у категорију средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији веома ниских вредности. Посматрана ЛС је најлошија према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 11,0%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење заштитних система за децу у посматраној ЛС је за око 15% ниже у односу на републички просек.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији средњих, ниских и веома ниских вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Сјеница, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се укупно 365 саобраћајних незгода, од којих је 188 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 7 лица, док је теже и лакше повређено 288 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуо је један пешак, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Погинуло је 3 лица на моторизованим двоточкашима, што чини 43% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је једно лице у ПА, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 2 лица, што чини 29% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 2 лица, што чини 29% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 27-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству пешака (44%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 2 младих. Млади чине 29% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (48%).
- У саобраћајним незгодама није било погинулих лица старијих од 65 година. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (43%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у јулу.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш

Бојана Мильковић

Младен Ковач

Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istratzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.